

Slyšeli jsme dnes dvakrát o vinici, dvakrát podobný příměr. Jednou od proroka Izaiáše, podruhé od evangelisty Matouše.

Oboje podobenství byla Boží výtkou člověku. Obě vinice představují lid Boží, Izrael: „*Vinici Hospodina zástupů je dům Izraele (Iz 5,7)... Vám (velekněží a starší lidu) bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce*“ (Mt 21,43).

V prvním podobenství byla vinice oplocená, očištěná od kamení, osázená ušlechtilou révou, se strážnou věží uprostřed a s lisem na hrozny, ona však plodila pláňata. Ve druhém podobenství stejně taková, která však tentokrát rodila, ale vinaři nechtěli jejímu vlastníkovu dát jeho podíl.

Izraeli, lidu Staré smlouvy, bylo správcovství Boží vinice odňato. Skončila obřizka, žid Pavel od ní upouští u křesťanů z židovství, skončil jeruzalémský chrám, který padl pod nohama Římanů. Na jeho místě se dnes od 7. století vypíná mešita. Dokonáno jest.

Novým Izraelem je nyní Církev. Ta se uskutečňuje v rodinách, ve farnostech, diecézích i ve své univerzální podobě. Nám platí také dnešní slovo, biskupům, kněžím, rodičům. My všichni jsme správci Bohem vysázené vinice, máme z ní Bohu odevzdávat jeho podíl, nést ovoce, ne pláňky!

Připomeňme si ještě jednou varovná slova proroka Izaiáše a Pána Ježíše:

*„Co jsem měl ještě udělat své vinici a neudělal jsem? Když jsem čekal, že ponese hrozny, proč přinesla plané plody? Teď vám ukážu, co udělám své vinici: odstraním její plot, že ji spasou, rozbořím její zeď, že ji rozšlapou. Udělám z ní pustinu, nebude ořezána ani okopána, vzroste v trní a hloží. Mrakům dám příkaz, aby ji nezkropily deštěm“* (Iz 5,4-6).

*„Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce“* (Mt 21,43).

Křesťanství ve své univerzální podobě, tj, v podobě celé církve, v dějinách prodělalo dvě velké krize a vešlo do třetí.

První krize: rozdělení křesťanstva roku 1054. Od té doby se mluví o katolících a pravoslavných. Křesťané jak manželé po rozvodu: oddělení od jednoho stolu i lože.

Druhá krize: 16. století, protestantismus. Reforma vedoucí k odmítnutí svátostného kněžství, a tím i všech ostatních svátostí kromě křtu. Mše se v protestantském pojetí stává pouhou připomínkou večere Páně. Na oltáři již není eucharistie, ale kousek chleba. Jedni si z protestantského tábora si myslí, že Kristus vchází do člověka ve chvíli přijímání, druhí z nich, že jde jen o symboliku, třetí zas, že přece jen na chvíli je chléb na oltáři Tělem Kristovým, ale po službách Božích, že je to zas jen chleba. Heslem se stává: „Sola scriptura“ - stačí nám Písmo svaté a k jeho výkladu vlastní rozum. Jenže, co člověk, to jiný rozum, to jiný pohled, to i jiné zaměření a přání bývá otcem myšlenky. Protestantství musí tak rezignovat na objektivní pravdu, štěpí se na nejrůznější společenství. Učí se i protikladné věci, ovšem ač protikladně hlavně neučit to, co katolíci. Krize druhá, křesťané naprosto nejednotí ve všem, co se prvně týká víry a později i morálky. Svět se posouvá od objektivní k subjektivnímu vnímání.

To otevírá třetí krizi na poli antropologie. Prvně není důležitá věrnost manželů. Následně manželská láska nemusí nutně vést k plození potomstva, hlavně si užívat. Poté už počaté dítě není ničím, co by se mělo chránit před narozením. Když už jde o užívání, není vlastně ani důležité, kdo si užívá, a legalizují se tak stejnopohlavní páry. Následuje pozornost z biologické danosti muže a ženy na jejich osobní sebepojetí. Není už důležité, čím kdo biologicky je, ale čím se kdo cítí vyjádřeno dvaasedmdesáti pohlavími. Termín manželství se navrhuje používat pro všechna tato soužití. A přichází poslední nástřel dalšího vývoje.

Vychází knihy typu „Zrušte rodinu“, kde autorka Sophie Lewis propaguje polyamorii s odvoláním mj. na Marxe, Engelse a Lenina a říká:

*„Trvám na zrušení rodiny jako nutné podmínce toho, aby na světě bylo lépe. Patriarchální stát lze zničit jen tak, že bude zničena instituce rodiny.“<sup>1</sup>*

Tato antropologická krize již prošla bez nějakých větších zábran mnohými protestantskými společenstvími, není přece důležité, co věříme, ale jak to cítíme, hlavně zůstat slušní, kde slovem slušnost se nahrazuje celé desatero i Kristovo morální učení. Nyní je antropologická otázka zaměřeno ke katolíkům. Hlavním heslem je bezmezná tolerance a Kristova všeobjímající láska objevující se v liberálních kruzích Církve.

Pozornosti by nám nemělo ujít, že zaměření nové antropologie ustrnulo v oblasti proti šestému přikázání - nesesmíš, skryto za nevykořistiš bližního svého, Marxova desatera. Kde je doba, kdy zpovědníci uklidňovali penitenty: „Nedělejte si z toho těžkou hlavu, šesté přikázání je přece v pořadí až šesté?“ Začalo to revoltou: „Jaképak nesesmíš, vždyť je to přece láska,“ a končí to masovým útokem na tradiční rodinu a běda těm, kdo vyjádří svůj nesouhlas. To je krize třetí.

Damoklův meč se vznáší nad vinicí Páně, aby pastýři, zvláště dnes shromáždění na synodě v Říme, střežili lid Boží, aby jejich slovo bylo ano - ano, ne - ne a nemuselo platit slovo Izaiášovo:

*„Co jsem měl ještě udělat své vinici a neudělal jsem? Když jsem čekal, že ponese hrozny, proč přinesla plané plody? Teď vám ukážu, co udělám své vinici: odstraním její plot, že ji spasou, rozbořím její zeď, že ji rozšlapou. Udělám z ní pustinu, nebude ořezána ani okopána, vzroste v trní a hloží. Mrakům dám příkaz, aby ji nezkropily deštěm“ (Iz 5,4-6).*

Mohlo by se zdát, texty Božího slova nevedou dnes zrovna do jásavého aleluja. Ne však každý prožívá tyto globální problémy. Rodinné, pracovní či zdravotní problematika je akutnější, než nastíněné. Proto zakončeme apoštolem Pavlem, který nás vede k důvěře, že Pánem je Bůh:

*„Bratři! O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomýšlení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši. Mějte zájem o všechno, co je pravdivé, co je čestné, co je spravedlivé, co je nevinné, co je milé, co slouží dobré pověsti, a o každou zdatnost nebo (činnost, která si zasluhuje) chválu. Dělejte i nadále to, čemu jste se ode mě naučili, co jste ode mě převzali, ode mě slyšeli a na mně viděli. A Bůh, (dárce) pokoje, bude s vámi“ (Flp 4,6-9).*

<sup>1</sup> CHUCHMA, Josef. Kniha zrušte rodinu, je provokativní. Tedy pokud nažádáte hlubší argumenty. In. Art.ceskatelevize.cz. [online]. 2.10.2023 [cit. 5.10.2023]. Dostupné z: <https://art.ceskatelevize.cz/inside/kniha-zruste-rodinu-je-provokativni-tedy-pokud-nezadate-hlubsi-argumenty-QXr4T?fbclid=IwAR2G29I-FmDkVV40KcIG4JffUX-MypctaiVDLvGzAn4JdV53h-M0l>.